

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 258

van **ELKE VAN DEN BRANDT**

datum: 19 januari 2018

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Slachtoffers van tienerpooiers - Capaciteit van het aanbod

In januari 2016 stelde de minister het 'Actieplan voor een betere bescherming van slachtoffers van tienerpooiers' voor. Dit actieplan volgde op het door de minister bestelde onderzoek door Child Focus. Het actieplan trok de aanbevelingen van Child Focus door naar duidelijke acties op vier domeinen: een doorgedreven preventie, een gepaste opvang van slachtoffers, de vervolging van de daders en ten slotte de samenwerking tussen welzijn, justitie en politie.

In dat actieplan werd bovendien besloten om een bijkomende capaciteit te voorzien voor slachtoffers van tienerpooiers. Dit bijkomend gepast aanbod werd enerzijds gerealiseerd met een nieuwe leefgroep in de gemeenschapsinstelling van Beernem, anderzijds via de ombouw van plaatsen in de aangepaste private voorzieningen de Wingerdbloei en Van Celst.

1. Is het bestaande aanbod voldoende?
2. Waaruit bestaat het aanbod?
3. Wat gebeurt er met die meisjes die meerderjarig worden op het moment dat ze als slachtoffer opgevangen worden?
4. Worden op niveau van parket of Jongerenwelzijn de verschillende dossiers bovenlokaal aan elkaar gekoppeld om onderliggende netwerken bloot te leggen?
5. Hoe wordt terugval vermeden? Hoe worden meisjes opgevolgd na het verlaten van het gesloten regime?
6. Zijn er cijfers beschikbaar van het aantal meisjes die na opname opnieuw in de prostitutie terechtkomen? Hoe groot is het aandeel van de meisjes die meer dan één keer opgevangen worden?
7. België kiest voor gesloten opvang voor slachtoffers van tienerpooiers, in Nederland gebeurt dit in een open regime.

Hangt de keuze voor een gesloten dan wel open systeem samen met de bewezen invloed op de slaagkans van de interventie?

ANTWOORD

op vraag nr. 258 van 19 januari 2018

van **ELKE VAN DEN BRANDT**

1-2. Sinds mei 2016 werd in de gemeenschapsinstelling capaciteit gecreëerd, specifiek gericht op meisjes die normoverschrijdend gedrag stellen onder invloed van een antisociale peergroep, onder wie uiteraard ook slachtoffers van tienerpooiers vallen. Het aanbod binnen de gemeenschapsinstellingen kenmerkt zich door een sterk gefaseerde werking, en heeft tot doel het inzicht en de competenties van jongeren te vergroten op de voor hen relevante levensdomeinen. Er worden daarenboven specifieke leergroepen georganiseerd waarin gewerkt wordt rond relationele vaardigheden, seksualiteit, mediawijsheid, zelfbeeld en identiteit, het verbeteren van de interactie met anderen en emotieregulatie. Vanuit de gemeenschapsinstelling is er een doorgedreven samenwerking met private partners, al van bij aanvang van het verblijf in de gemeenschapsinstelling onder meer door een uitbreiding van 36 intensieve contextbegeleidingen gericht op deze doelgroep sinds begin 2017.

In het private aanbod hebben we sinds september 2017 twee organisaties die een beveiligende opvang organiseren voor meisjes die onder invloed van een negatieve peergroep grensoverschrijdend gedrag stellen, waaronder ook slachtoffers van tienerpooiers door de ombouw van 13 plaatsen.

De krachtlijnen van het beveiligende aanbod omvatten een uitgewerkte vraagverheldering en risicotaxatie, een verblijf in kleine leefgroepen met een gefaseerde aanpak van een strikte structuur en vrijheidsbeperkende en controlerende maatregelen naar meer vrijheden en verantwoordelijkheden. Er is een structurele samenwerking met relevante partners zoals politie, gemeenschapsinstellingen en GGZ.

Daarnaast stimuleren we het gebruik van de mogelijkheden in de Integrale Jeugdhulp van ontheemdingstrajecten: dit aanbod staat ter beschikking, en er kan gericht gebruik van gemaakt worden waar nodig en leggen we de linken met het aanbod voor volwassen slachtoffers, zoals Payoke en Pegase wordt aangehaald.

Om de acties uit het Vlaams actieplan mee richting te geven en te coördineren, werd een stuurgroep geïnstalleerd waarin de voornaamste actoren zetelen, zoals Child Focus, Pagasa, Payoke, Veilig Thuis Antwerpen, het parket, de private voorzieningen en de gemeenschapsinstellingen. Verder wordt er expertise ingebracht vanuit de kinder- en Jeugdpsychiatrie (UKJA) en vanuit Sensoa. Er is een link met het Nationaal veiligheidsplan 'strijd tegen mensenhandel' door het aanstellen van Barbara Vangierdegom, attaché directie Strafrecht van de FOD Justitie en medewerker van de Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van de mensensmokkel en mensenhandel, als co-voorzitter van deze stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat uit personen die actief zijn op het terrein en ook het aanbod mee opvolgen.

3. De mogelijkheden van de voortzetting van de hulpverlening na de leeftijd van 18 jaar, zoals opgenomen in het decreet van 12 juli 2013 betreffende integrale jeugdhulp, zijn vanzelfsprekend ook voor meisjes met deze problematiek toegankelijk. Momenteel wordt het actieplan jongvolwassenen uitgerold. Dit zal de mogelijkheden ter zake nog uitbreiden.

4. Het strafrechtelijk onderzoek behoort tot de bevoegdheid van het parket. Hier zijn richtlijnen voorzien voor onderzoeken die de grenzen van het gerechtelijk arrondissement overschrijden.

De voormelde stuurgroep monitort alle acties en initiatieven die gekoppeld worden aan de problematiek van tienerpooiers, ingebed in het bredere luik van mensenhandel.

Op dit moment is er binnen Jongerenwelzijn nog geen afgewerkte procedure om alle verschillende dossiers aan elkaar te koppelen, maar verschillende concrete voorstellen worden momenteel afgetoetst op het vlak van haalbaarheid, rekening houdende met bepalingen inzake beroepsgeheim.

5. Gezien de specificiteit van deze doelgroep, worden gerichte samenwerkingsafspraken gemaakt met o.a. de lokale politie, gemeenschapsinstellingen, partners uit de geestelijke gezondheidszorg, partners uit de gezondheidszorg, onderwijs en jeugdrechters en verwijzende instanties.

Belangrijk is om qua begeleidings- en mogelijks behandeltraject continuïteit te installeren, los van de overgang van een gesloten naar een open regime en omgekeerd. De gedeelde trajecten/dubbele maatregelen laten dit toe evenals het doelgericht organisatienetwerk. Deze jongeren moeten leren omgaan met de vrijheid die aanwezig is in onze samenleving. Door een aanbod uit te werken dat zowel bij omgevings-, context- als kindkenmerken inzet op het versterken van beschermende factoren en reduceren van risicofactoren wordt gepoogd de kans op terugval te beperken.

6. Binnen de update van het actieplan wordt bijzondere aandacht besteed aan een betere registratie en overzicht van het aantal dossiers.
7. Ook in Vlaanderen wordt niet enkel gekozen voor een gesloten opvang. Door de combinatie van gesloten opvang in de gemeenschapsinstellingen, beveiligende opvang en begeleiding in twee private organisaties en gerichte combinaties met intensief kortdurende contextbegeleiding wordt er van bij de opstart gericht toegewerkt naar een ondersteuning die oog heeft voor veiligheid, ook binnen een open systeem. Dergelijke gedeelde trajecten en het investeren in netwerken moeten dit mogelijk maken.